

Sygn. akt II Ka 29/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2023r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Karol Troć
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Urszuli Korczakowskiej

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2023 r.

sprawy **A. Z.**

oskarżonego z art. 209 § 1a kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim

z dnia 2 listopada 2022 r. sygn. akt II K 329/22

I. utrzymuje wyrok w mocy;

II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 80 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 29/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim z dnia 2 listopada 2022 r. sygn. akt II K 329/22

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1		A. Z.	Oskarżony po wydaniu wyroku nadal w części wywiązuje się z obowiązku alimentacyjnego	Kopie dowodów wpłat	175-176
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
1	Kopie dowodów wpłat	niekwestionowane

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów
--

<i>(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>I. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez błędną wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie przedmiotowych przepisów, naruszenie przez Sąd I instancji zasady swobodnej, kontrolowanej oceny dowodów, wydanie orzeczenia z pominięciem analizy całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w zakresie ostatecznie przypisanego zarzutu A. Z. kwalifikowanego z art. 209 § 1 k.k. oraz wynikających z przeprowadzonych w tym zakresie dowodów, szeregu okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, dokonanie oceny tych dowodów wyłącznie w oparciu o arbitralne stwierdzenia oderwane od całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego polegające na tym, że Sąd ten:</p> <p>1. zaniechał szczegółowej, wnikliwej oceny dowodu z wyjaśnień złożonych przez oskarżonego A. Z. z których jednoznacznie wynika, iż nie uchylał się on od płacenia</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

alimentów, lecz realnie nie miał możliwości płacenia ich w pełnej wysokości,

2. bezpodstawnie uznał, iż oskarżony A. Z. ze złej woli nie dopełniał ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego,

3. bezpodstawnie przyznał przymiot wiarygodności zeznaniom świadka J. Z. (1) w zakresie w jakim wskazała, iż oskarżony A. Z. w rozmowach z nią wielokrotnie mówił, że nie będzie płacił jej alimentów;

w konsekwencji powyższemu orzeczeniu zarzucam:

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał istotny wpływ na treść orzeczenia i polegał na nietrafnym i nieuprawnionym przyjęciu, iż oskarżony A. Z. dopuścił się zarzucanego mu czynu, podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie i jego właściwa analiza prowadzi do odmiennych wniosków;

z daleko posuniętej ostrożności procesowej zarzucam:

III. rażąco niewspół mierność wymierzonej oskarżonemu A. Z. kary 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono tytułem próby na okres 2 (dwóch) lat spowodowaną nieuwzględnieniem przez Sąd I instancji w dostatecznym stopniu okoliczności łagodzących, podczas gdy ich należyte uwzględnienie powinno skutkować wymierzeniem mu kary łagodniejszego rodzaju.

<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Zarzuty apelacji nie mogły zostać uznane za zasadne, ponieważ to one, a nie kwestionowane ustalenia faktyczne Sądu I instancji, nie zostały w żaden sposób wykazane, ale stanowiły prostą polemikę z tymi ustaleniami, uzasadnianą stwierdzeniami, że Sąd materiał dowodowy ocenił niewłaściwie, bo z góry założył, że tak go oceni, podczas gdy to oskarżony mówił prawdę, a pokrzywdzona kłamała, więc Sąd nie mógł uznać, że pokrzywdzona mówiła prawdę, a oskarżony kłamał. Skarżący nie wskazał żadnych luk logicznych w rozumowaniu Sądu w warstwie, dotyczącej oceny zgromadzonych dowodów, ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że Sąd popadł w szereg sprzeczności i dopuścił się niedopuszczalnych domniemań. Nie wskazał jednak, które ustalenia nie mają oparcia w wiarygodnym materiale dowodowym, na czym polegają owe sprzeczności, powtarzając jednocześnie tezy wynikające z wyjaśnień oskarżonego, że płacił tyle, ile mógł, bo miał inne zobowiązania. Owego wykazania nieprawidłowości w działaniu Sądu nie mogą zastąpić cytaty z orzecnictwa czy doktryny, wskazujące ogólnikowo powinności Sądu przy procedowaniu w sprawach karnych w ogóle oraz w sprawach o niealimentację w szczególności. Tymczasem Sąd I instancji należycie, odpowiednio szczegółowo i logicznie wskazał, dlaczego w części jedynie dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego, czemu zaś w całości zeznaniom</p>	

świadków i dokumentom. Skarżący w żaden sposób nie wykazał nieprawidłowości oceny zeznań świadka J. Z. (1), która ujawniła szereg okoliczności, istotnych z punktu widzenia odpowiedzialności oskarżonego za zarzucony mu czyn. Z zeznań tych wprost wynikało, że zadłużenie oskarżonego zostało spowodowane wyłącznie jego działalnością i nie może go ekskulpować z niepłacenia alimentów – jeśli pozyskane środki wydatkował na swoje (nawet jeśli usprawiedliwione) potrzeby, co następnie spowodowało postępowanie egzekucyjne wobec niego, nie może się on wówczas bronić, że nie przekazywał środków, niezbędnych dla zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych swoim dzieciom, bo jego potrzeby były ważniejsze. Znamionym pozostają dwie kwestie – oskarżony najpierw bowiem sam ocenił, że może płacić po 750 zł na dziecko (k. 39v), a następnie, mimo wyroku Sądu, uiszczal mniej więcej po 1500 zł miesięcznie na dwoje dzieci (a więc tyle, ile sam uznawał, że powinien), nadto nie występował, mimo rzekomej istotnej zmiany jego sytuacji, o obniżenie alimentów. Nie sposób więc uznać, że mimo uznania przez Sądy cywilne dwóch instancji, że jego możliwości zarobkowe pozwalają na łożenie kwoty po 3 tys. zł miesięcznie, oskarżony faktycznie był w stanie łożyć tylko tyle, ile sam uznał, że może. Sąd I instancji w tym zakresie dokonał zresztą ustaleń faktycznych, których skarżący również nie był w stanie faktycznie zakwestionować, powołując się jedynie na toczące się postępowanie egzekucyjne. Jak wskazano, jeśli, zgodnie z prawidłowo ocenionymi zeznaniami J. Z. (1), oskarżony środki uzyskane z (...) przeznaczył na własne potrzeby

(k. 138v), nie może on obecnie bronić się zarzutem, że przymusowa egzekucja tych środków prawnie uniemożliwia mu wywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego – sprawca gigantycznego oszustwa fakturowego, który uzyskał milionowe bezprawne dochody, mając z tego tytułu zobowiązania publicznoprawne mógłby uznać powództwo „byłej” żony o alimenty dla dzieci na dowolne kwoty i nie odpowiadać karnie za ich niepłacenie do końca życia.

Wracając na grunt zarzutów apelacji w niniejszej sprawie, zdaniem Sądu Okręgowego Sąd I instancji nie dopuścił się obrazy wskazanych w zarzucie przepisów. Zebrane w sprawie dowody ocenił prawidłowo – logicznie wskazując, dlaczego relacje J. Z. (2) uznał za przekonywujące, dlaczego wyjaśnień oskarżonego, który przeczył tym zeznaniom, swoim możliwościom finansowym i forsował tezę, że płacił dokładnie tyle, ile mógł, a nie tyle, ile uznał, że może, nie uznał za szczere i rzeczywiste przedstawienie pełni swojej sytuacji oraz możliwości, ale wyłącznie za linię obrony, nastawioną na uniknięcie odpowiedzialności karnej. Sąd uwzględnił całokształt materiału dowodowego, nie pominął żadnych istotnych dla ustaleń faktycznych dowodów, bez wpływu na to pozostają złożone na rozprawie odwoławczej dowody wskazujące na to, że oskarżony nadal częściowo tylko realizuje ciężący na nim obowiązek alimentacyjny (i nie ma powodów, by szczegółowo, czego we wniosku o uzasadnienie domaga się obrońca, przedstawiać motywy uwzględnienia oraz nieuwzględnienia wniosków dowodowych). Skarżący nie podniósł też w treści apelacji

żadnych argumentów, mogących uzasadnić zarzut obrazy art. 366 § 1 kpk.

Konsekwencją uznania zarzutów, dotyczących sposobu procedowania przez Sąd, za niezasadne, było stwierdzenie, że i będący wtórnym zarzut błędu w ustaleniach faktycznych (mającego być następstwem błędów w sposobie procedowania) nie mógł być uznany za trafny. Następstwem w pełni prawidłowego procesu gromadzenia i oceny dowodów są bowiem prawidłowe ustalenia faktyczne; inaczej byłoby, gdyby Sąd z prawidłowo ocenionych dowodów wyciągnął całkowicie nieuprawnione wnioski, co w sprawie nie miało miejsca.

Całkowicie niezasadny był również zarzut dotyczący wymiaru kary. Sam oskarżony podnosił, że stan zdrowia uniemożliwia mu podjęcie jakiegokolwiek dodatkowej pracy, zaś z osiągniętych dochodów łoży na utrzymanie dzieci wszystko, co może. Trudno więc uznać, że właściwszą byłaby dla niego kara, polegająca na wykonywaniu dodatkowej, nieodpłatnej zresztą pracy, albo kara, która nakładałaby na niego dodatkowe obciążenia finansowe, pomniejszając jeszcze możliwości bieżącego wywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego czy spłacania dotychczasowych zobowiązań. Orzeczona wobec oskarżonego kara pozbawienia wolności w minimalnym praktycznie wymiarze i z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie może więc być uznana za nieodpowiednią, nieadekwatną i surową – przy tym w stopniu rażącym.

Wniosek	
<p>I. o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu 1 instancji i uniewinnienie oskarżonego A. Z. od zarzucanego mu czynu;</p> <p>ewentualnie z daleko posuniętej ostrożności procesowej:</p> <p>II. o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu I instancji w części dotyczącej orzeczenia o wymiarze kary i wymierzenie oskarżonemu A. Z. kary łagodniejszego rodzaju pozostawiając jej rodzaj i wymiar do uznania Sądu.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Niezasadność zarzutów skutkowałą nietrafnością wniosku o jakąkolwiek zmianę wyroku, w szczególności poprzez uniewinnienie oskarżonego.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy

<i>Całość wyroku, tak w części zaskarżonej, jak i w pozostałej, podlegającej ocenie z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia</i>	
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy	
Bezzasadność apelacji i brak okoliczności, podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
<i>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiążle o powodach zmiany	

<i>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>		
<i>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia</i>		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

P unkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
	Zgodnie z treścią art. 636 § 1 kpk w razie nieuwzględnienia apelacji, wniesionej wyłącznie przez oskarżonego (jego obrońcę), koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi skarżący. Na koszty postępowania odwoławczego składają się zaś opłata w wysokości należnej za I instancję oraz ryczałt za doręczenia korespondencji – w kwocie 20 zł.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego	
Rozstrzygnięcie, rozstrzygnięcia	brak albo	Całość wyroku

ustalenie, którego dotyczy apelacja			
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli		

	mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana